

**ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI**

PNIK-I.4131.204.2025

Łódź, 13 marca 2025 r.

Rada Gminy Czerniewice

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XII/62/25 Rady Gminy Czerniewice z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych zasad częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat jak również trybu ich pobierania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 6 marca 2025 r.

Uzasadnienie

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Czerniewice określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą następujących postanowień załącznika do uchwały.

Treść § 1 ust. 1, 4 i 5 oraz § 2, § 3, § 4 ust. 2 załącznika do uchwały stanowi powtórzenie oraz modyfikację art. 50, art. 102 i art. 106 oraz art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Ponadto w ocenie organu

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

nadzoru rada nie jest upoważniona do regulowania w przedmiotowej uchwale kwestii dotyczących dostosowywania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych do określonych okoliczności (§ 1 ust. 1 załącznika do uchwały) jak również do decydowania w uchwale, które usługi można świadczyć w miejscu zamieszkania (§ 1 ust. 4 załącznika do uchwały), oraz w kwestii przesłanek uprawniających do korzystania z tychże usług (§ 1 ust. 5 załącznika do uchwały). Kwestie te wynikają już z art. 50 ustawy. Zaznaczyć także należy, że rada nie jest upoważniona do zawierania w uchwale regulacji dotyczących udzielania świadczeń na wniosek (§ 2 załącznika do uchwały) bowiem kwestie te reguluje już art. 102 ustawy zaś fakt konieczności wydania decyzji administracyjnej w przypadku usług opiekuńczych (§ 3 załącznika do uchwały) wynika już z art. 106 ustawy. Z kolei obowiązek zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej przez dane osoby (§ 4 ust. 2 załącznika do uchwały) wynika już z art. 96 ustawy. Treść art. 50 ust. 6 i 6a ustawy nie upoważnia rady do zawierania postanowień w ww. zakresach. Przepisy § 1 ust. 1, 4 i 5 oraz § 2, § 3 i § 4 ust. 2 załącznika do uchwały przekraczają zatem zakres delegacji ustawowej a ponadto modyfikują ww. przepisy ustawowe. Organ nadzoru zwraca uwagę, że podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między tym aktem a ustawą. Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odnieść to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

W § 5 ust. 1 załącznika do uchwały Rada Gminy Czerniewice ustaliła warunki częściowego i całkowitego zwolnienia od opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Organ nadzoru wskazuje, że rada w celu prawidłowego wypełnienia delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby uprawnionej do korzystania z tych usług zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Treść § 5 ust. 1 załącznika do uchwały nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego zwolnienia od opłat za ww. usługi, co w konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania ww. przepisu. Reasumując treść § 5 ust. 1 załącznika do uchwały nie wypełnia prawidłowo delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 ustawy.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Treść § 5 ust. 2 załącznika do uchwały narusza przepisy ustawy, w tym art. 50 ust. 6. Przepisy ustawy nie przewidują żadnego ograniczenia czasowego zwolnień od opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, a także nie upoważniają rady do zawarcia takiej regulacji w akcie prawa miejscowego. Jeżeli osoba nadal spełnia przesłanki do zwolnienia po upływie 6 miesięcy (np. trudna sytuacja materialna, duże wydatki na leczenie), to brak możliwości dalszego zwolnienia mógłby być uznany za niezgodny z zasadą indywidualnego podejścia i oceniania sytuacji zgodnie z ustawą.

Zgodnie z § 7 załącznika do uchwały "W przypadku nie wywiązywania się osoby zobowiązanej z uiszczenia ustalonej opłaty za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze podlegają one ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji". W ocenie organu nadzoru wymieniony przepis przekracza zakres delegacji ustawowej wynikający z art. 50 ust. 6 ustawy. Rada nie jest bowiem upoważniona do regulowania w uchwale kwestii postępowania w przypadku nie wywiązania się osoby zobowiązanej z uiszczenia ustalonej opłaty za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Czerniewice nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a bowiem nie uregulowała szczegółowych warunków przyznawania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich.

Ponadto Rada Gminy Czerniewice nie uregulowała wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich. W ocenie organu nadzoru § 3 ust. 1 załącznika do uchwały nie reguluje wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, a jedynie wskazuje wytyczne, które powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu tegoż wymiaru i zakresu. Treść zaś § 3 ust. 2 załącznika do uchwały stanowi zaś powtórzenie i modyfikację ww. art. 106 ustawy. Przepis § 3 załącznika do uchwały nie wypełnia zatem delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6a ustawy.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/enadzor albo ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska

Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

Wójt Gminy Czerniewice

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.